

Біологічні властивості прополісу

Прополіс має унікальні біологічні властивості: антимікробні, антимікотичні, антивірусні, протизапальні, знеболюючі, інгібітори росту рослин, імуностимулятори.

Антимікробні властивості прополісу встановлені Кивалкіною (1998). Вона вивчала вплив прополісних екстрактів на 74 мікробних штаммах, що належать до 19 видів патогенних та апатогенних бактерій. Встановлена не лише бактеріостатична, але й бактеріоцидна дія прополісу. Грампозитивні мікроби більше чутливі до прополісу: бактеріостатична концентрація прополісу для грампозитивних бактерій складає 0,62-2,5 мг/см³, а для грамнегативних – 40,0 мг/см³. Бактерицидні дози прополісу в 2-8 разів вище, ніж бактеріостатичні.

За даними Кивалкіної (1976) прополіс діє слабше, ніж антибіотик, але він менш токсичний, не створює резистентності у мікроорганізмів, не пригнічує нормальну кишкову мікрофлору, тобто не викликає дисбактеріозу, в той же час підвищує активність деяких антибіотиків (пеніцилін, стрептоміцин, тетрациклін, мономіцин).

За даними деяких авторів антимікробні властивості прополісу обумовлені впливом флавоноїдів, ферулової та бензойної кислот, а також терпенів.

Антимікотичні властивості прополісу встановлені по відношенню до деяких штамів грибків: *Trichophyton*, *Candida*, *Epidermophyton*. Особливо чутливі кандидози локального характеру: порожнина роту, стравоходу, шлунку, кишківника, легень, геніталій.

Прополіс виявився активним по відношенню до трихомонад.

Антибіотична дія прополісу знаходиться в основі його протизапальної активності. Відомо про місцевоанестезуючу дію прополісу, його здатність підсилювати імунологічну реактивність організму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дворецкий И.Х. Латинско-русский словарь. Изд. 2, перераб. и дополн. – Москва “Издательство “Русский язык”, 1976. – с. 823.
2. Злотин А.З. Все о пчелах / Отв.ред. В.П. Васильев. – Киев: Наукова думка, 1990. – С.93-98.
3. Пересадин Н.А., Дьяченко Т.В. Мед и медолечение. – Ростов на Дону: Феникс, 2005. – С.99-114.
4. Ульянич М.В. Лікування продуктами бджільництва: Поради та рецепти. – К: Основа, 2003. – С.23-27.
5. Шкендеров С., Иванов Ц. Пчелиные продукты. – София: Земиздат, 1985. – С. 124-132.

В.Г. САЙ, В.В. ТАРАСОВ

АЕВИТ У КОМПЛЕКСНІЙ ТЕРАПІЇ ПАРОДОНТИТИВ

Використання вітамінів А і Е у комплексі з вакуумтерапією дає хороші результати при лікуванні

Ключові слова: пародонтит, аевіт, лікування.

Использование витаминов А и Е в комплексе с вакуумтерапией дает хорошие результаты при лечении

Ключевые слова: пародонтит, аевит, лечение.

The usage of vitamin А and vitamin Е among vacuumtherapy during the treatment gives the positive results.

Key words: periodontitis, ayevit, treatment.

Брак вітаміну Е в організмі призводить до посиленого перекисного окислення ліпідів, а звідси – до порушення мікроциркуляції, тканинної гіпоксії, розладу всіх видів обміну і т. ін.. Зокрема, вітамін Е бере участь в амінокислотному, азотистому, електролітному обміні. Зменшення його в крові викликає креатинурію, посилене відкладання холестерину в стінках судин, порушення гальмівної дії на закисні процеси.

Вітамін А нормалізує обмін речовин, покращує ріст і розвиток тканин організму, підвищує захисні властивості слизових оболонок до інфекції. Його недостача в організмі викликає порушення структури епітеліальної тканини порожнини рота, емалі зубів, послаблення секретії всіх слинних залоз, що сприяє виникненню запалень.

Відомо також, що кожний запальний процес /ЗП/ починається з пошкодження мембран клітин. Механізм пошкодження клітинних структур і гальмування процесів регенерації при ЗП зумовлений активністю перекисного окислення ліпідів на тлі пониженої антиоксидантної захисної активності тканин організму.

Щодо методів впливу на уражені тканини з метою створення оптимальних умов для репаративних процесів, то вони можуть бути різні. А тому для припинення всіх видів розладу, посилення гальмівної дії на закиснення тканин пародонту певної уваги заслуговує препарат АЕВІТ, який як олійний розчин можна використовувати самостійно, а також як основу для різноманітних сумішей.

Для цього проведено лікування 50 хворих з різним ступенем важкості запальних захворювань пародонту. Стан ясен визначали даними морфологічних обстежень та даними основних клінічних показників. З цією метою після усунення місцевих екзогенних факторів і антисептичної обробки слизової оболонки, здійснювали забір фрагментів тканин ясен для електромікроскопічного дослідження. Позатим ясна висушувалися, ізолювалися ватними валиками, після чого проводили аплікацію ясен по 20 хвилин олійним розчином АЕВІТу. Після ліквідації явищ гострого ЗП поряд з терапевтичними методами ми використовували і вакуумтерапію. Цим методом ми досягали не тільки лікувального ефекту, але і визначення функціонального стану судин. Після припинення ЗП використовували закритий метод лікування, при якому ватні дренажі, змочені даним розчином, вводили в пародонтальні кишені і поверх дренажів накладали ізолюючі пов'язки. Курс лікування складав 4-5 сеансів.

Метод вакуумтерапії викликає пошкодження тканин і дрібних судин, призводить до активації фізіологічних процесів, спрямованих на ліквідацію запального вогнища. В останньому відбувається ферментативне розщеплення змертвілих білкових молекул, а в результаті – утворення біологічно активних речовин: гістаміну, ацетилхоліну і ін.. Активізуються імунобіологічні процеси, обмін речовин і фагоцитоз. Внаслідок застосування вакуумної терапії та аплікації олійного розчину вітамінів А і Е стимулюються клітинні захисні і адаптаційні механізми, виникає розкриття резервних капілярів і розвиток нових судин. Про це свідчить час утворення гематом через 4-5 сеансів в ділянці передніх зубів до 30 секунд, а на рівні молярів до 50 секунд. А ще через 5 сеансів гематоми утворювалися на перехідній складці спереду за 50 секунд, а в ділянці молярів за 70 секунд. Час гематом збільшувався в міру покращення стійкості капілярів, стану тканин та покращення клінічної картини в цілому. Якщо гематоми протягом 90 секунд не утворювалися, то нанесення їх в цій ділянці припиняли.

Про позитивні зміни в клітинах тканин пародонту свідчать і морфологічні дослідження. В ендотеліоцитах відсутні пікноз і фрагментація ядер, в мітохондріальному апараті не спостерігаються явища дисконкомплексації, фрагментації і вакуолізації мітохондрій. Зниження рівня ферментів в лізосомах та їх кількості свідчать про їх незначну активність і не впливає на порушення обміну речовин.

РЕЗЮМЕ. Проведені нами морфологічні дослідження і клінічні спостереження віддалених результатів свідчать про ефективне використання жиророзчинних вітамінів А і Е в комплексі з вакуумтерапією дає хороші результати при лікуванні захворювань пародонту. Використання АЕВІТу призводило до швидкої ліквідації запальних явищ, набряку слизової

ясен, зменшення кровоточивості. Це підтверджує можливість його широкого застосування в практиці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Фецич Л.Т. Состояние процессов перекисного окисления липидов при пародонтите // В сб: Компл. лечение и профилактик. стом. забол. / Мат. УП съезда стом. УССР, 1989. -с.108.
2. Бібік С.М., Фецич Л.Т., Васильєва В.В. Обґрунтування використання антиоксидантів в терапії захворювань пародонта// В зб: Актуальні проблеми в стоматології. Львів, 1992. -с.5
3. Кордис М.С., Хоменко І.Г., Чолій Л.Ф. «АЕКОЛ» в комплексному лікуванні захворювань пародонту// В зб: Актуальні проблеми в стоматології. Львів, 1992. -с.8
4. Сай В.Г., Свистун О.П., Денєга І.С. Застосування АЕВІТу у комплексній терапії захворювань пародонту// В зб: Стоматологічні новини. Львів, 1994. -с.62-63
5. Свистун О.П., Синиця В.В. Застосування вітаміну Е при лікуванні гінгівітів// В зб. Стоматологічні новини. Львів, 1994. -с.5
6. Чучмай Г.С., Хмелєвська С.С., Бібік С.М., і ін. Лечение заболеваний пародонта антиоксидантами пролонгированного действия/ Информационное письмо. Киев, 1990.
7. Данилевский Н.Ф., Колесова Н.В. – Особенности лечения генерализованного пародонта, обусловленные стадийност. патологического процесса/ Вісник стоматології №4, 2001. -с.17-20.

JÍŘÍ TŮMA, ALENA TŮMOVÁ VÝCHOVA KE ZDRAVÍ JAKO HODNOTA

Здоров'я людини розглядається як збалансований стан фізичного, душевного та соціального благополуччя. На формування здоров'я людини впливає багато аспектів, у тому числі спосіб життя, медико-профілактична поведінка, якість міжособистісних взаємовідносин, безпека особистості. Оскільки здоров'я є однією з основних передумов активного, задовільного життя і досягнення оптимальної продуктивності праці, тому пізнання і практичний вплив на розвиток охорони здоров'я стає пріоритетним завданням сьогоденної освіти.

Ключові слова: виховання, здоров'я, активний спосіб життя, цінності

Здоровье человека рассматривается как сбалансированное состояние физического, душевного и социального благополучия. На формирование здоровья человека влияет много аспектов, в том числе образ жизни, медико-профилактическое поведение, качество межличностных взаимоотношений, безопасность личности. Поскольку здоровье является одной из основополагающих предпосылок для активной, удовлетворительной жизни и для достижения оптимальной продуктивности труда, познание и практическое влияние на развитие здравоохранения становится приоритетной задачей сегодняшнего образования.

Ключевые слова: воспитание, здоровье, активный образ жизни, ценности

Human health is understood as balanced condition of physical, mental and social well-being. It consists of and is influenced by many aspects such as lifestyle, health oriented behaviour, quality of interpersonal relationships, individual's safety. Learning about and practical influencing of the health improvement and its protection have become the priorities of education because health is fundamental prerequisite for active, satisfying life as well as optimal work performance.

Key words: habit formation, education, health, active lifestyle, values

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita